

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Stratēģija, lai stiprinātu ES Pamattiesību hartas piemērošanu ES”

(2021/C 440/09)

Ziņotājs:	<i>Jean-Luc VANRAES (BE/Renew Europe),</i> Ukles komūnas domes deputāts
Atsauces dokuments:	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai “Stratēģija, lai stiprinātu Pamattiesību hartas piemērošanu ES” COM(2020) 711 final

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

1. atzinīgi vērtē jauno stratēģiju, kuras mērķis ir stiprināt ES Pamattiesību hartas piemērošanu – stratēģijā īpaši ir atzīta vietējo un reģionālo pašvaldību (VRP) loma, ņemot vērā, ka tās ir nozīmīgas ieinteresētās personas hartā paredzēto tiesību veicināšanā un aizsardzībā;
2. aicina pastāvīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības – kas ir demokrātiskās legimitātes pamatlīmenis – hartas vērtību veicināšanā un ar to saistīto principu ievērošanas uzraudzībā;
3. piekrīt, ka Eiropas Savienībai arī turpmāk jāveicina labas prakses un pieredzes apmaiņa starp visiem pārvaldes līmeņiem (valsts, reģionālo un vietējo līmeni), kā arī mērķtiecīgāku norāžu izstrāde un apmācība ar hartu saistītos jautājumos;
4. uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt mērķtiecīgas norādes, lai izskaidrotu, kāpēc vietējām un reģionālajām pašvaldībām pamattiesības ir svarīgas, daļēji sniedzot piemērus par to, kā iestādes var izmantot ES Pamattiesību hartu;
5. mudina sadarboties ar Eiropas Padomi, lai stiprinātu ES Pamattiesību hartas piemērošanu;
6. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu, sākot no 2021. gada, sagatavot gada ziņojumu par Pamattiesību hartas piemērošanu dalībvalstīs un aicina Komisiju ziņojumā izklāstīt pilsētu un reģionu paraugpraksi un pieredzi hartas piemērošanā, un šajā procesā iepriekš proaktīvi būtu jāiesaista pilsētas un reģioni. Šajā ziņā svarīga ir sadarbība ar RK;
7. norāda, ka šajā saistībā svarīga loma var būt valstu un Eiropas vietējo un reģionālo pašvaldību apvienībām, un ir apņēmies pastiprināt sadarbību ar tām, lai palielinātu vietējo un reģionālo pašvaldību informētību un izpratni par ES hartu;
8. atzīst, ka ir svarīgi izveidot kontaktpunktus un tīklu, kas starp dažādiem pārvaldes līmeņiem veicinās informācijas plūsmu un paraugprakses apmaiņu saistībā ar hartu un var sniegt norādes vietējām un reģionālajām pašvaldībām par to, kā veidot to politiku, pilnībā ievērojot hartas principus;
9. atzinīgi vērtē līdzekļus, ko Eiropas Komisija piešķirusi saistībā ar programmu “Tiesības un vērtības”, lai palīdzētu pašvaldībām un apvienībām sadarboties kopīgu interešu jautājumos, veicinot labas prakses apmaiņu, un lai palīdzētu attīstīt pilsētu tīklus;
10. atzīst, ka visām ES dalībvalstīm ir jāieceļ vietējie koordinatori, kuriem ir skaidrs pamatuzdevums – rūpēties par Hartas īstenošanu, kā to ierosinājusi Eiropas Komisija;
11. ņemot vērā vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgo lomu Pamattiesību hartas piemērošanā, RK uzskata, ka tai ir būtiski piedalīties iestāžu dialogā par Pamattiesību hartu;

12. uzsver, ka pirms ES līdzekļu piešķiršanas Eiropas Komisijai sistemātiski jāveic pārbaudes par hartas piemērošanu, izmantojot skaidru un pārredzamu procedūru. Atbilstībai LES 2. pantam, kurā ir ietvertas Savienības vērtības, būtu jāklūst par nosacījumu, lai pretendētu uz ES līdzekļiem. Regulā (ES) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽¹⁾ ir atgādināts, ka “Eiropadome savos 2020. gada 21. jūlija secinājumos ir norādījusi, ka Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā saskaņā ar Līgumos ietvertajiem vispārējiem principiem, jo īpaši vērtībām, kas izklāstītas LES 2. pantā”. Tajā pašā regulā ir noteikts, ka dalībvalstīm Savienības budžeta izpildē tiesiskuma ievērošana, kas cieši saistīta ar demokrātijas un pamattiesību ievērošanu, “ir būtisks priekšnoteikums, lai ievērotu pareizas finanšu pārvaldības principus, kas paredzēti Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 317. pantā”;
13. aicina saistībā ar Eiropas dienu (9. maijs) un konferenci par Eiropas nākotni iedzīvotājiem Pamattiesību hartu un mudina tās dalībniekus veicināt vietēja mēroga pasākumus, kas būtu pilnībā pieejami un iekļaujoši, skaidrojot un uzsverot pamattiesību un Eiropas hartas ārkārtīgi svarīgo nozīmi mūsu demokrātijai un mūsu iedzīvotājiem;
14. pilnībā atbalsta Eiropas Savienības pievienošanos Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai;
15. iesaka izveidot struktūru, kas uzraudzītu Eiropas Savienības Pamattiesību hartas pareizu piemērošanu;
16. aicina programmās, kas paredzētas jauniešiem un bērniem, piemēram, *Euroscola*, *eTwinning*, Eiropas Solidaritātes korpusā u. c., pastāvīgi koncentrēties uz finansēšanas pasākumiem, kas saistīti ar Pamattiesību hartu, lai viņus par to izglītotu;
17. iesaka Eiropas Savienībai pievienoties arī Eiropas Sociālajai Hartai, lai visām pamattiesībām nodrošinātu visaugstāko aizsardzības līmeni;
18. uzskata, ka tās īstenošana ievērojami palīdzēs stiprināt ES Pamattiesību hartas piemērošanu Eiropas Savienībā, vienlaikus stiprinot arī ES pozīciju centienos panākt, lai cilvēktiesības kļūst par ES ārējās darbības nozīmīgu elementu.

Briselē, 2021. gada 1. jūlijā

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>